

Toelichting samenwerkingsovereenkomst

tussen leadpartner en projectpartners
in het INTERREG IV A programma
Deutschland-Nederland

1. Achtergrondinformatie

In tegenstelling tot onder de vorige INTERREG-programma's is het voor de in een project samenwerkende partners (leadpartner en projectpartners) onder INTERREG IV A verplicht een overeenkomst af te sluiten voor de uitvoering van het project.

Deze verplichting volgt met name uit artikel 20 'Verantwoordelijkheden van de eerstverantwoordelijke begunstigde en de andere begunstigden' uit de Verordening (EG) nr. 1080/2006 van het Europese Parlement en de Raad van 5 juli 2006 betreffende het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Met 'eerstverantwoordelijke begunstigde' wordt de leadpartner bedoeld en met 'andere begunstigden' de projectpartners.

Artikel 20 lid 1 bepaalt dat de leadpartner tot taak heeft de regelingen vast te stellen voor zijn betrekkingen met de projectpartners in de vorm van een overeenkomst. Daarnaast geeft artikel 20 aan welke bepalingen onder meer in de samenwerkingsovereenkomst moeten zijn opgenomen.

Artikel 20 Verordening (EG) nr. 1080/2006 luidt als volgt:

Verantwoordelijkheden van de eerstverantwoordelijke begunstigde en andere begunstigden

1. Voor elke concrete actie wijzen de begunstigden in eigen midden een eerstverantwoordelijke begunstigde aan. De eerstverantwoordelijke begunstigde heeft de volgende taken:
 - a) hij stelt de regelingen vast voor zijn betrekkingen met de begunstigden die aan de concrete actie deelnemen, en wel in de vorm van een overeenkomst waarin, onder meer, bepalingen zijn opgenomen die een goed financieel beheer van de aan de concrete actie toegewezen middelen garanderen, met inbegrip van regelingen voor de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen;
 - b) hij draagt zorg voor de tenuitvoerlegging van de volledig concrete actie;
 - c) hij ziet erop toe dat de uitgaven die door de aan de concrete actie deelnemende begunstigden zijn ingediend, zijn betaald voor de tenuitvoerlegging van de concrete actie en in overeenstemming zijn met de activiteiten die door de aan de concrete actie deelnemende begunstigden onderling zijn overeengekomen;
 - d) hij gaat na of de uitgaven die door de aan de concrete actie deelnemende begunstigden zijn ingediend, zijn gevalideerd door de controleurs;

- e) hij is verantwoordelijk voor het doorgeven van de EFRO-bijdrage aan de begunstigden die deelnemen aan de concrete actie.
2. Elke aan de concrete actie deelnemende begunstigde:
- a) is aansprakelijk in geval van onregelmatigheid van de door hem gedeclareerde uitgaven;
 - b) stelt de lidstaat waarin hij is gevestigd, in kennis van zijn deelname aan een concrete actie wanneer deze lidstaat als zodanig niet deelneemt aan het betrokken operationele programma.

Daar de verplichting tot het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst direct voortvloeit uit de Verordening, is er in de Subsidiegrondslagen (punt 3.7) een termijn verbonden aan het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst. Uiterlijk drie maanden na goedkeuring van het project dient een door de leadpartner en de overige projectpartners ondertekende samenwerkingsovereenkomst aan het verantwoordelijke regionale Programmamanagement te worden voorgelegd.

2. Artikelsgewijze toelichting

Aanhef/preambule

De aanwijzing van de eerstverantwoordelijke, de leadpartner, door de partners uit hun midden wordt door de bij het project betrokken partners gedaan bij de projectaanvraag. De leadpartner ondertekent de aanvraag en is in zijn hoedanigheid als leadpartner eindverantwoordelijk voor het project en heeft een aantal in Verordening (EG) nr. 1080/2006 art. 20 vastgestelde taken.

Daar waar in de samenwerkingsovereenkomst zowel de leadpartner als de projectpartners worden bedoeld, wordt de term 'partners' gebruikt.

In de preambule wordt tevens aangegeven welke onderliggende regelingen, bepalingen, stukken en documenten de partners in acht dienen te nemen.

Artikel 1 Samenwerking en financiële omvang

Om duidelijkheid te creëren tussen de projectpartners is het van belang de basisafspraken te bevestigen: looptijd, doel en financiën.

In lid 1 wordt bepaald dat de partners gedurende de looptijd van het project zullen samenwerken. Het kan echter voorkomen dat na afronding van een project -bijvoorbeeld- vragen komen van de instanties betrokken bij de subsidieverlening. Pas als er een formele afsluiting door de beschikkende instantie is gevolgd, kan een project -onder voorbehoud van de formele afsluiting van het Programma door de Europese Commissie- afgesloten worden. In voorkomende situaties kan een samenwerking tussen de partners na afronding en voor afsluiting noodzakelijk en vereist zijn.

Daar in de projectaanvraag en in de beschikking looptijd, doel en financiën uitgebreid aangegeven zijn en de basis vormen van de samenwerking, worden deze stukken -alsmede de eventuele

verlengingsaanvraag en de goedkeurende beschikking op de verlengingsaanvraag- tot onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst verklaard (lid 2).

Lid 3 slaat terug op de voorschriften in de Algemene aanvullende bepalingen (punt 3) en de Subsidiegrondslagen (punt 4). Doel van het kosten- en financieringsplan per partner is het bereiken van transparantie en controle van de per partner daadwerkelijk gemaakte kosten ten opzichte van de begrote kosten in de projectaanvraag.

Opgemerkt moet worden dat verhogingen van de begrote kosten na goedkeuring van de aanvraag ten laste komen van de subsidieontvanger (Algemene aanvullende bepalingen punt 3.2 en Subsidiegrondslagen punt 4.2). Wanneer na de subsidietoekenning de in het financieringsplan geraamde totale kosten voor het subsidiedoel dalen, de dekkingsmiddelen stijgen of nieuwe dekkingsmiddelen worden toegevoegd, wordt de subsidie verlaagd in evenredigheid met eventuele subsidies van andere subsidieverstrekkers en de geplande eigen of andere middelen van de subsidieontvanger (Algemene aanvullende bepalingen punt 3.1) .

Artikel 2 Projectpartners

Dit artikel geeft nadere invulling aan de bepalingen in art. 20 lid 1 sub a Verordening (EG) nr. 1080/2006: het vaststellen van regelingen van de betrekkingen tussen de projectpartners en geeft de kern weer van het INTERREG-programma: 'samenwerken'.

In lid 4 zijn de verplichtingen overgenomen uit punt 6 van de Algemene aanvullende bepalingen. De achterliggende gedachte bij de informatieplicht naar de leadpartner ligt in het belang van de voortgang van het project. Zodra er zich wijzigingen, problemen, vertragingen of andere problemen voordoen in de uitvoering van het project of wanneer er sprake is van gebeurtenissen die invloed kunnen hebben op het project etc. is het van belang dat de leadpartner hier zo spoedig mogelijk van op de hoogte gesteld wordt. De leadpartner kan dan, zonodig, maatregelen treffen om de voortgang van het project niet in gevaar te brengen.

Het eindbericht van het project dient tweetalig te worden ingeleverd. Alle tussenliggende rapportages kunnen 'ééntalig', alleen in het Nederlands of in het Duits, worden aangeleverd (zie lid 4 sub a).

Artikel 3 Leadpartner

Hier worden de bepalingen van art. 20 lid 1 sub a en b Verordening (EG) nr. 1080/2006 vastgelegd.

Art. 20 lid 1 sub b Verordening (EG) nr. 1080/2006 bepaald dat de leadpartner de zorg draagt voor de tenuitvoerlegging van het project. Overeenkomstig art. 20 lid 1 sub a Verordening (EG) nr. 1080/2006 -in samenhang met art. 60 Verordening (EG) nr.1083/2006 van de Raad van 11 juli 2006 houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds- wordt hier invulling gegeven aan 'een goed financieel beheer'. Zo is in lid 2 het voorschrift overgenomen dat de projectpartners bij de uitvoering van projecten voor alle transacties betreffende de projecten hetzij een afzonderlijk boekhoudsysteem, hetzij een passende boekhoudkundige code gebruiken, zonder afbreuk te doen aan nationale boekhoudregels.

Artikel 4 Financiële rapportage / Uitbetalingsaanvraag

Het hier geformuleerde lid 1 vindt zijn basis in de Algemene aanvullende bepalingen (punt 2.4) en de Subsidiegrondslagen (punt 5.3). Daarin is o.a. bepaald dat binnen een project (zowel aan Duitse als aan Nederlandse zijde) de toetsing, "First level control", plaats dient te vinden door dezelfde voor toetsing aangewezen instantie.

Lid 2 volgt uit punt 2 'Opvraging van de subsidiemiddelen uitbetalingsaanvraag' van de Algemene aanvullende bepalingen.

Lid 3 hangt samen met de bepalingen in de Algemene aanvullende bepalingen (punt 2.4) en de daaraan gehechte Overige EU-specifieke aanvullende bepalingen 2007-2013 (punt 4). Daarin is bepaald dat de leadpartner voor een lijst van bewijsstukken zorgt met informatie over de instellingen, die de bewijsstukken voor uitgaven en controles bijhouden, met inbegrip van alle documenten die vereist zijn voor een voldoende betrouwbaar controletraject. Deze lijst met bewijsstukken dient door de leadpartner bij de uitbetalingsaanvraag te worden overlegd.

Artikel 5 Uitbetaling van de aangevraagde subsidiebijdragen

Lid 1 volgt de bepaling in art. 20 lid 1 sub e Verordening (EG) nr. 1080/2006 dat de leadpartner verantwoordelijk is voor het doorgeven van de INTERREG-subsidie aan de projectpartners die deelnemen aan het project.

In de tekst van lid 1 dient nog te worden gekozen voor een termijn, zoals bijvoorbeeld 14 of 30 dagen. Een andere mogelijkheid is te bepalen dat de uitbetaling door de leadpartner onverwijld aan de projectpartners dient plaats te vinden.

Ten aanzien van lid 2: In art. 20 Verordening (EG) nr. 1080/2006 staat dat regelingen worden vastgesteld 'met inbegrip van regelingen voor de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen'. Art.17 Verordening (EG) nr. 1080/2006 geeft hieraan een nadere invulling: '..., zorgt de certificerende autoriteit ervoor dat alle ten gevolge van een onregelmatigheid betaalde bedragen van de leadpartner teruggevorderd worden. De projectpartners betalen de leadpartner de onverschuldigd betaalde bedragen terug volgens de tussen hen gesloten overeenkomst.' In het nu voorliggende lid 2 wordt dit verwoord door te bepalen dat alle ten onrechte ontvangen bedragen zo spoedig mogelijk (NB: ook hier moet in de tekst nog voor een termijn worden gekozen!) dienen te worden terugbetaald.

Artikel 6 Inkomstengenererende projecten

Wanneer het betreffende project een inkomstengenererend project is (of kan zijn), verdient het aanbeveling dit artikel op te nemen. De tekst slaat terug op artikel 55 Verordening (EG) nr. 1083/2006. Punt 4.3 van de Subsidiegrondslagen bepaalt dat financiële bijdragen door derden voor de gebruikmaking van een reeds gepland en gestart project betaald, bijvoorbeeld verkoop van brochures of gebruik van een dienst (bijvoorbeeld advisering) tegen betaling (geldstroom naar subsidieontvanger), als inkomsten op de projectkosten in mindering moeten worden gebracht. Hetzelfde geldt voor projectgerelateerde schenkingen, tenzij deze ten goede komen aan publieke uitvoerders van projecten in de prioriteit 'Integratie en maatschappij' (zie Subsidiegrondslagen punt 4.3). In deze gevallen geldt als voorwaarde dat tenminste 10% van de subsidiabele totale uitgaven wordt weergegeven als eigen aandeel van de projectuitvoerders.

Artikel 7 Beschikbaarheid van documenten

Het betreft hier een voorschrift tot het bewaren van documenten over een voorgeschreven periode overeenkomstig art. 90 Verordening (EG) nr. 1083/2006 in samenhang met de bepalingen in de Overige EU-specifieke aanvullende bepalingen punt 4.

Artikel 8 Informatieverstrekking en publiciteit

De hier gebruikte tekst geeft nadere invulling van en voorschriften met betrekking tot de bepaling in art. 60 sub j Verordening (EG) nr. 1083/2006: 'erop toezien dat de voorschriften inzake voorlichting en publiciteit van artikel 69 worden nagekomen'.

De EU geeft in de Verordening (EG) nr. 1828/2006 nadere voorschriften ten aanzien van voorlichting en publiciteit. Artikel 9 van deze verordening schrijft voor dat alle informatie en publiciteitsmaatregelen de volgende elementen dienen te bevatten:

- het embleem van de Europese Unie, volgens de in bijlage I van Verordening (EG) 1828/2006 vervatte grafische normen, en een verwijzing naar de Europese Unie,
- een verwijzing naar het fonds,
- een vermelding die de meerwaarde van de bijstandverleningen door de Gemeenschap doet uitkomen.

Deze elementen dienen te worden opgenomen door middel van een subsidievermelding, zoals in punt 2.1 van de Overige EU-specifieke aanvullende bepalingen is weergegeven. De subsidievermelding staat op de homepage van het INTERREG IV A programma (www.deutschland-nederland.eu) als download ter beschikking.

Bij klein promotiemateriaal is alleen het embleem en de verwijzing naar de Europese Unie op te nemen. Om mogelijke misverstanden te voorkomen is het dringend aan te bevelen, de definitie van het begrip 'klein' promotiemateriaal met het verantwoordelijke regionale Programmamanagement af te stemmen.

De basis voor lid 2 is het bij de projectaanvraag te overleggen plan van aanpak, dat tenminste de te nemen acties en een bijbehorend tijdspad bevat.

Lid 3 en 4 bevatten verplichtingen voorgeschreven door de EU. De wijze van subsidievermelding bij alle informatie en publiciteitsmaatregelen dient plaats te vinden zoals hier boven beschreven. Evenzo dient het logo van het programma te worden vermeld. In de Verordening (EG) nr. 1828/2006 (en in de overige EU-specifieke aanvullende bepalingen punt 2.2 en 2.3) is o.a. bepaald dat indien het een project betreft waarbij de totale overheidsbijdrage meer dan 500.000 EUR bedraagt en bestaat in de financiering van infrastructuur of van bouwprojecten de projectpartners op zichtbare wijze een bord van voldoende grote afmetingen dienen aan te brengen met in achtneming van de in punt 2.1 van de Overige EU-specifieke aanvullende bepalingen (zie hierboven) bedoelde subsidievermelding. De subsidievermelding beslaat tenminste 25% van het bord. Na voltooiing van het project wordt het bord vervangen door de in punt 2.3 van de Overige EU-specifieke aanvullende bepalingen bedoelde plaquette.

De subsidieontvanger brengt op zichtbare wijze een permanente plaquette van voldoende grote afmetingen aan, en wel uiterlijk zes maanden na voltooiing van een project, dat aan de volgende voorwaarden voldoet:

- de totale overheidsbijdrage in het project bedraagt meer dan 500.000 EUR,
- het project bestaat in de aankoop van een fysiek object of de financiering van de infrastructuur of van bouwprojecten.

Op de plaquette worden naast de in punt 2.1 van de Overige EU-specifieke aanvullende bepalingen de soort en de naam van het project vermeld. Deze informatie beslaat tenminste 25% van de plaquette.

Alle PR-voorschriften zijn vastgelegd in de 'Leidraad Communicatie'. Het volgen van deze voorschriften is verplicht bij het uitvoeren van PR-maatregelen.

Artikel 9 Bestaande kennis

Artikel 10 Nieuwe kennis

Artikel 11 Rechten van derden

Deze drie artikelen hebben tot onderwerp 'bestaande en nieuwe kennis' en 'intellectuele eigendomsrechten'. In de onderhavige artikelen wordt o.a. geregeld hoe de partners om kunnen gaan met de ingebrachte kennis, met het ter beschikking stellen van deze kennis en met nieuw ontwikkelde kennis binnen het project.

Artikel 11 geeft regels ten aanzien van de kennis van partners ten opzichte van derden.

Mede gezien de aard van de te verwachten projecten onder INTERREG IV A en gezien de ervaringen uit de voorgaande programma's is het opnemen van bepalingen, zoals in deze drie artikelen wordt voorgesteld, dringend aan te bevelen.

De onder artikel 9 t/m 11 weergegeven bepalingen zijn een voorstel. Uiteindelijk dienen de partners zelf te bepalen hoe zij om willen gaan met bestaande intellectuele eigendomsrechten en met eventuele nieuw te vestigen intellectuele eigendomsrechten.

Artikel 12 Geheimhouding

Gelet op de aard van de te verwachten projecten en om de doelstelling van deze projecten te kunnen waarborgen door een optimale samenwerking tussen de partners, is het zinvol om de onderlinge openheid tussen partners te stimuleren. Een geheimhoudingsplicht naar derden biedt hiertoe een goede ondersteuning.

Een mogelijke alternatieve formulering voor artikel 12 zou kunnen zijn:

'In principe is alle kennis openbaar, tenzij:

- het bestaande kennis van een partner betreft waarop een geheimhoudingsplicht rust;
- het nieuwe kennis betreft waarop partners een intellectueel eigendomsrecht vestigen of willen vestigen;
- nieuwe kennis betreft die vatbaar is voor commerciële exploitatie (inachtneming van artikel 6 'Inkomstgenererende projecten')

Partners verplichten zich tot volledige geheimhouding ten opzichte van derden zoals in dit artikel omschreven. *De onder artikel 12 weergegeven bepalingen zijn een voorstel.*

Artikel 13 Wijziging

Spreekt voor zich.

Artikel 14 Looptijd

Spreekt voor zich.

Artikel 15 Beëindiging

Mocht, door een in dit artikel genoemde omstandigheid, een partner niet langer in staat zijn deel te nemen aan het project, wordt hier de overige partners de gelegenheid geboden de samenwerking met deze partner te beëindigen. Dit om te waarborgen dat het project toch overeenkomstig de oorspronkelijke planning uitgevoerd kan worden en dat één van de hier beschreven omstandigheden niet de voortgang van het project frustreert.

Daar het intreden van een hier genoemde omstandigheid directe consequenties heeft voor de verdere voortgang van het project dient onmiddellijk contact te worden opgenomen met het verantwoordelijke regionale Programmamanagement. Slechts in nauw overleg met het Programmamanagement kunnen de overige partners besluiten de samenwerkingsovereenkomst met de betrokken partner op te zeggen. In lid 1 sub b en c dient nog voor een termijn te worden gekozen, bijvoorbeeld 60 dagen.

De bepaling in lid 4 hangt samen met punt 9 van de Algemene aanvullende bepalingen. Daaruit volgt dat het Comité van Toezicht of de Stuurgroep kan besluiten de subsidiebeschikking met terugwerkende kracht geheel of gedeeltelijk in te trekken of te herroepen of anderszins ongeldig te verklaren. Wanneer dit besluit volgt, zal de samenwerkingsovereenkomst als gevolg daarvan beëindigen. In het kader van 'goed partnerschap' dienen de partners mee te werken aan een correcte afwikkeling van de uit de herroeping en beëindiging voortvloeiende gevolgen.

Artikel 16 Rechtskeuze

Hier dient een keuze voor het toepasbare recht te worden gemaakt. De partners kunnen het toepasselijke recht aanwijzen voor de overeenkomst (vrijheid van rechtskeuze). Indien de partners niet expliciet een keuze maken, is op de overeenkomst, volgens het aanknopingsbeginsel, het recht van toepassing waarmee zij het nauwst verbonden is (bijvoorbeeld het land waar de partner die de kenmerkende prestatie moet verrichten is gevestigd).

Ten aanzien van de onderhavige overeenkomst is het aan te bevelen te kiezen voor het recht van het land waar de leadpartner is dan wel de meerderheid van de projectpartners zijn gevestigd.